

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Milana Taubera a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobce: **RegioJet a. s.**, IČO 28333187, se sídlem náměstí Svobody 86/17, Brno, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, zastoupen JUDr. Ing. Světlanou Semrádovou Zvolánkovou, advokátkou, se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, za účasti: **České dráhy, a. s.**, IČO 70994226, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2014, č. j. MHMP1108629/2014/RFD-Kr/2014,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 14. 8. 2014, č. j. MHMP1108629/2014/RFD-Kr/2014, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 11 228 Kč.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Základ sporu

Žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 8. 2014, č. j. MHMP1108629/2014/RFD-Kr/2014, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Regionálního organizátora pražské integrované dopravy (dále též „ROPID“ nebo „povinný subjekt“) ze dne 7. 7. 2014, č. j. ZŘ/352/14/Sta (dále též „rozhodnutí I. stupně“), kterým ROPID částečně nevyhověl žádosti žalobce ze dne 13. 12. 2013 o poskytnutí informací.

Žalobce v uvedené žádosti požadoval poskytnutí následujících informací, které se týkaly financování provozu drážní osobní dopravy v kraji, kterou zajišťovala společnost České dráhy, a. s. (dále též „ČD“ nebo „dopravce“) na základě smlouvy o závazku veřejné služby v drážní dopravě z roku 2009. Žalobce žádal o poskytnutí informací, které se týkaly poskytovaných kompenzací, a o jejich doložení ze strany ČD v takové podobě, aby dostatečně transparentně doložily, zda kompenzace vyplacené ČD byly vyplaceny v souladu se smlouvou a provedenými dopravními službami.

Meziroční navýšení výše kompenzace

a. Celkové meziroční navýšení

[...]

b. Inflace

[...]

c. Navýšení/ponížení objednaného výkonu

Smlouva umožňuje navýšení nebo snížení objednaného výkonu ve vlkm.

- i. Pokud došlo k navýšení počtu vlkm v letech 2012-2013, doložte úplnou kalkulaci, na jejímž základě jste dopravci uznali nárok na navýšení absolutní (celkové) výše kompenzace za každý extra vlkm, a to na každou linku zvlášť.*
- ii. Pokud jste naopak přistoupili ke snížení objednávaných výkonů, doložte rovněž podrobnou kalkulaci, která dokládá, o kolik byla výše kompenzace snížena.*
- iii. Pokud se výše ceny za navýšené/ponížené vlkm nerovnájí výši dotace za vlkm na dané lince, poskytněte nám odůvodnění a kalkulace, proč tomu tak není.*
- iv. Doložte všechny existující dokumenty týkající se navýšení kompenzací vyplacených z rozpočtu kraje, zejména kalkulace, alespoň na úrovni položek dle vyhlášky 241/2005 Sb., resp. 296/2010 Sb.*

d. Nepředvídatelné a státem způsobené zvýšení cen

[...]

e. Jiný důvod navýšení kompenzace

[...]

Snížení/zvýšení výše kompenzace v souvislosti s nasazením souprav financovaných z ROP

f. Seznam vozidel

[...]

g. Umístění vozidel

[...]

h. Vliv na kompenzace

[...]

Výkazy příjmů, nákladů a dotací podle linek

Z důvodu rozdílů ve výši čerpaných dotací na jednotlivé linky žádáme o poskytnutí informací v členění podle jednotlivých linek objednaných krajem. [...]

Žádáme tímto o výkazy kompenzací podle jednotlivých linek (úseky drah), a to nejlépe v členění, v jakém je ČD předkládají Ministerstvu dopravy, nebo ve členění obdobném.

Pokud tato data od ČD nemáte k dispozici, žádáme o vysvětlení, jakým způsobem jako řádný hospodář organizujete veřejnou dopravu v kraji a kontrolujete výdaje z krajského rozpočtu na zajištění regionální osobní drážní dopravy.

ROPID žádosti částečně nevyhověl v části týkající se bodů 1. c. iv. a bodu 3. Ve vztahu k žádosti pod bodem 1. c. iv. uvedl, že požadované výkazy jsou přílohami jednotlivých dodatků ke Smlouvě o závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě a o úhradě prokazatelné ztráty Dopravce ze dne 2. 12. 2009 (dále též „Smlouva“), konkrétně se jednalo o přílohy č. 3 a č. 3a Smlouvy a jejích dodatků. Povinný subjekt tyto přílohy poskytl částečně a vyloučil informace týkající se detailních položek jednotlivých nákladů a výnosů, které vypovídaly o nákladech a výnosech dopravce. Podle názoru povinného subjektu tyto informace představovaly obchodní tajemství, protože je nebylo možné dle § 9 informačního zákona poskytnout. Ve vztahu k žádosti pod bodem 3 povinný subjekt uvedl, že nemohl informace poskytnout, protože nedisponuje výkazy příjmů, nákladů a dotací řazených podle jednotlivých linek. Přitom žádný právní předpis mu neukládal, aby zpracovával informace týkající se detailů jednotlivých linek.

Žalovaný ve vztahu k obsahovým a kvalitativním náležitostem rozhodnutí I. stupně odkázal na své předchozí rozhodnutí ze dne 30. 5. 2014, č. j. MHMP-6992756/2014-RFD/FD-Kr. Dále se ztotožnil s názorem povinného subjektu, že odepřené informace ve vztahu k bodu 1. c. iv. žádosti byly chráněny obchodním tajemstvím a že informacemi ve vztahu k bodu 3 žádosti povinný subjekt nedisponoval ani disponovat nemusel.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

Žalobou podanou dne 14. 10. 2014 napadl žalobce nadepsané rozhodnutí žalovaného. Žalobce se v rámci prvního oblasti námitek domnívá, že pro kvalifikaci obchodního tajemství se ve smyslu přechodného ustanovení § 3028 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, použije § 17 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, který definuje 5 kumulativních podmínek. Podle žalobce odůvodnění žalovaného dostatečně nedokládá naplnění všech znaků obchodního tajemství. Označení určité informace za obchodní tajemství je samo o sobě bezpředmětné, jelikož rozhodující je faktické naplnění všech zákonných podmínek. Napadené rozhodnutí neodpovídá požadavkům § 68 odst. 1 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, pročež je nepřezkoumatelné. Přitom ani ve spojení s rozhodnutím I. stupně nesplňuje požadavky na detailní a podrobné odůvodnění.

Žalobce dále uvádí, že rozsah informací, které lze poskytnout dle § 9 odst. 2 informačního zákona, je dán rozsahem, který je nezbytný pro posouzení hospodárnosti využití veřejných prostředků, jak potvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 3 Ads 33/2006. Pokud souhrnný údaj není dostatečný, je nutné poskytnout i další informace potřebné k posouzení, což uvedl Nejvyšší správní soud i v rozsudku sp. zn. 7 A 118/2002.

Žalobce považuje za nepodloženou spekulaci, pokud žalovaný tvrdí, že zveřejnění výkazů by mohlo vést ke snížení ekonomických výsledků dopravce. Postup žalovaného je i v rozporu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007, o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70 (dále jen „nařízení“), a sdělením Komise o výkladových pokynech pro nařízení (ES) č. 1370/2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici (2014/C 92/01) (dále jen „výkladové pokyny“), konkrétně bodem 2.3.2 výkladových pokynů.

Smlouva o závazku veřejné služby s ČD, která byla uzavřena bez otevřeného výběrového řízení, navíc podle bodu (30) preambule nařízení podléhá vyšším požadavkům na transparentci. ROPID a žalovaný paradoxně chrání zájem ČD na utajení jeho hospodaření s kompenzacemi na úkor zájmu na co nejvyšší úspoře.

Žalobce odkazuje i na čl. 3 odst. 2 Úmluvy Rady Evropy o přístupu k úředním dokumentům a rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 A 118/2002 a Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 31 Ca 189/2000. Smyslem § 9 odst. 2 informačního zákona je nejen umožnění veřejné kontroly hospodaření s veřejnými prostředky, ale i snížení nevědomosti žadatele a zajištění transparentnosti vztahů, které se týkají hospodaření s veřejnými prostředky. U informací dokládajících hospodaření s veřejnými prostředky je legitimně prolomena ochrana obchodního tajemství. Jelikož informační zákon provádí čl. 17 Listiny základních práv a svobod, výluky z práva na poskytování informací nemohou být extenzivní.

Žalobci byla poskytnuta pouze informace o celkové výši kompenzace vyplacené ČD v jednotlivých letech. Z tohoto údaje však není možné určit, zda se jedná o skutečné výdaje, které byl kraj povinen vydat, tedy zda jejich výše byla opodstatněná, na základě čeho byla stanovena a zda byla nárokována oprávněně – nedošlo-li k překompenzaci. Každý subjekt, který žádá finanční prostředky od kraje, musí být připraven transparentně

a ověřitelně doložit oprávněnost svého nároku. Žádné informace, které takový nárok prokazují, nemohou být chráněny jako obchodní tajemství. Veřejný zájem na zveřejnění kalkulací je posílen také tím, že ČD jsou ze 100 % vlastněny státem a jejich činnost je převážně financována z veřejných prostředků, v čemž žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 48/2011.

Z odkazu žalovaného na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 156/02 žalobce dovozuje, že se žalovaný domnívá, že žalobce obdržel již dostatečné množství informací. V posuzovaném případě nejde o žalobcovu zvědavost, ale o snahu prozkoumat, zda jsou prostředky vynakládané z veřejných rozpočtů využity efektivně.

Žalobce dále v rámci druhého okruhu námitek uvádí, že forma požadovaných výkazů byla předepsána vyhláškou Ministerstva dopravy č. 241/2005 Sb. a nově jejich formu stanoví zákon č. 194/2010 Sb. a prováděcí vyhláška č. 296/2010 Sb. Ačkoli vyhláška výslovně nestanoví povinnost vést výkazy v členění podle jednotlivých linek, z povahy rozdílné ekonomiky plyne nezbytnost, aby si kraj jako řádný hospodář zajistil přehled hospodaření na jednotlivých linkách. S ohledem na čl. VI. odst. 1, 2 a 5 Smlouvy jsou pak ČD povinny vést alespoň nějaké výkazy.

I pokud by povinný subjekt odmítl výkazy poskytnout ve formátu požadovaném žalobcem, měl s ohledem na obsah bodu 3 žádosti o informace poskytnout výkazy v takovém členění, v jakém mu je poskytují ČD. Pokud by povinný subjekt informace o podrobnějším členění fakticky nepožadoval, svědčilo by to o porušení jeho povinnosti řádného hospodáře zajistit si přehled o tom, jak se na jednotlivých vlakových spojích hospodaří, v čemž žalobce odkazuje rozsudek Krajského soudu v Praze sp. zn. 44 Ca 179/2002 a rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 5 Ca 80/2003. Žalobce považuje za podstatné, že požadoval výkazy v členění podrobnějším, než je celý objednávaný výkon.

Pro kontrolu hospodaření a posouzení jeho efektivity je nezbytné vést evidenci vynakládaných prostředků ve vztahu k jednotlivým linkám. Obsah Smlouvy mezi krajem a ČD měl být v souladu s nařízením ve spojení s podmínkami stanovenými v rozhodnutí Soudního dvora ve věci C-280/00, *Altmark Trans GmbH*, tedy výše kompenzace měla být stanovena transparentně takový způsobem, který zabraňuje nadměrnému poskytnutí kompenzací, jež by při nedodržení stanovených podmínek představovaly nepovolenou státní podporu. Jelikož objednávky kraje jsou strukturovány právě na konkrétní linky, ekonomika vyplácených kompenzací by měla být sledována ve stejné struktuře. Požadované výkazy byly nezbytným podkladem pro posouzení kompenzací zejména v situaci, kdy při uzavření Smlouvy nebyla splněna druhá část čtvrtého kritéria ve věci *Altmark*. Evropská komise ve sdělení č. K (2009) 1483 ze dne 10. 3. 2009 proto dospěla k závěru, že v případě smluv o závazku veřejné služby uzavíraných v České republice může dojít ke zvýhodnění příjemce kompenzací vyplácených na základě těchto smluv, což by znamenalo nedovolenou podporu. Napadené rozhodnutí je nesprávné, protože žalovaný pouze mechanicky převzal argumentaci povinného subjektu, aniž by provedl vlastní úvahu, zda neexistuje povinnost vést žalobcem požadované výkazy.

Závěrem žalobce opakuje, že jím požadované informace se týkají hospodaření s veřejnými prostředky a jsou důležitým nástrojem pro jeho kontrolu. Příjemce veřejných

prostředků musí být připraven transparentně a ověřitelně doložit oprávněnost svého nároku. Zájem na kontrole hospodaření zde převažuje nad případným zájmem na ochraně obchodního tajemství ČD, protože je poskytnutí vyžádaných informací v souladu s § 9 odst. 2 informačního zákona. Žalobce z toho důvodu navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalovanému k novému projednání a žalobci přiznal náhradu nákladů řízení.

Ve vyjádření ze dne 2. 12. 2014, č. j. MHMP, žalovaný považuje své rozhodnutí za plně přezkoumatelné. Dále žalovaný nesouhlasí s žalobcovým výkladem § 3028 odst. 2 občanského zákoníku, neboť v posuzovaném případě není rozhodný vznik obchodního tajemství nebo práv a povinností z něho vzniklých před 1. 1. 2014, nýbrž práva a povinnosti z něho plynoucí ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že právní úprava obchodního tajemství nedoznala po rekodifikaci žádných zásadních změn, není nakonec podstatné, jaký právní předpis byl aplikován. Ohledně kvalifikace obchodního tajemství žalovaný odkazuje na odůvodnění svého rozhodnutí. Ačkoli označení určité informace za obchodní tajemství samo o sobě nepostačuje k tomu, aby se o obchodní tajemství jednalo, žalovaný netvrdil opak.

Žalovaný je dále přesvědčen, že jeho rozhodnutí není v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 A 118/2002. Žalobce obdržel dostatečné množství informací, které mu umožní si učinit rámcovou představu o využívání veřejných prostředků v případě veřejné drážní přepravy. Informace, které žalobci poskytnuty nebyly, nemají přímou souvislost s posouzením hospodárnosti vynakládání veřejných prostředků.

Žalovaný považuje za irelevantní argumenty vztahující se k unijní právní úpravě. Citované pasáže se totiž netýkají poskytování informací podle informačního zákona a samotná Smlouva byla uzavřena před vstupem nařízení v platnost. Žalovaný dále doplňuje, že činnost ČD není převážně financována z veřejných prostředků a odkazuje na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 156/02.

Ohledně poskytnutí informací podle bodu 3 žádosti žalovaný poukazuje na skutečnost, že povinný subjekt neměl požadované informace k dispozici a ani je k dispozici mít nemusel. Žalovaný odmítá závěr, že pokud povinný subjekt nemá výkazy požadovaného formátu, porušuje svoji povinnost řádného hospodáře. Povinný subjekt nemá žádnou konkrétní právní povinnost, která by mu přikazovala vést požadované výkazy způsobem, který prezentuje žalobce. Pokud má žalobce pocit, že povinný subjekt svým postupem porušuje blíže neurčenou povinnost počínat si s péčí řádného hospodáře, nelze takové domnělé pochybení řešit prostřednictvím informačního zákona. Žalovaný rovněž odmítá, že by povinný subjekt musel poskytovat žalobci výkazy v takovém členění, v jakém mu je poskytují ČD, pokud o ně žalobce nepožádal. Navíc tyto výkazy žalobci poskytnuty byly v rozsahu ochrany obchodního tajemství.

Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

Ve vyjádření ze dne 4. 10. 2017, č. j. 2013/2017-025, osoba zúčastněná na řízení předně odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, č. j. 8 As 238/2016-51, z něhož v obdobném případě vyplynulo, že povinný subjekt nemusí

požadovanými informacemi disponovat, ani je nemusí vytvářet. Dále uvádí, že se ve světle nálezů Ústavního soudu ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16, nepovažuje ve smyslu § 2 odst. 1 informačního zákona za povinný subjekt. Osoba proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

III. Posouzení žaloby

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Dne 25. 10. 2017 proběhlo u zdejšího soudu jednání, při němž obě strany i zúčastněná osoba setrvaly na svých dosavadních návrzích i argumentech.

Žaloba je důvodná.

Soud si vedle podkladů založených ve správním spise vyžádal od ROPID veškeré dokumenty, jejichž zpřístupnění bylo žalobci odepřeno. Přitom zjistil ze všech těchto podkladů tyto podstatné skutečnosti:

Dne 13. 12. 2013 podal žalobce u povinného subjektu výše specifikovanou žádost o poskytnutí informací.

Přípisem ze dne 25. 2. 2014, zn. 99/14/OED/Sta, poskytl povinný subjekt žalobci část požadovaných informací v písemné formě a na CD.

Přípisem ze dne 12. 6. 2014, zn. ZŘ/304/14/STA, se povinný subjekt dotázal ČD, zda by souhlasily s poskytnutím informací v režimu informačního zákona – příloh č. 3 a 3a Smlouvy žalobci.

V odpovědi ze dne 16. 6. 2014, č. j. 2196/2014-O25, ČD uvedly, že uvedené informace se týkají ekonomických a provozních dat ČD a jsou předmětem obchodního tajemství.

Součástí spisů je *Smlouva o závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě a o úhradě prokazatelné ztráty Dopravce uzavřená mezi Hlavním městem Prahou, které zastupuje ROPID (podepsaná 2. 12. 2009), jako objednatelem a ČD (podepsaná 1. 12. 2009) jako dopravcem, včetně jejích dodatků 1 až 13, na dobu určitou do 31. 12. 2019.*

Motivy pro uzavření smlouvy byly *zajistit stabilní financování veřejných služeb v přepravě cestujících veřejnou drážní osobní dopravou v rozsahu objednaného dopravního výkonu pro zajištění dopravní obslužnosti Hl. m. Prahy, vytvořit podmínky pro finanční účast státu na stabilním financování dopravní obslužnosti Hl. m. Prahy veřejnou drážní osobní*

dopravou [a zajistit] možnosti čerpání účelové dotace z prostředků státního rozpočtu Hl. m. Prahou k částečnému krytí úhrady prokazatelné ztráty.

Účelem Smlouvy dle čl. 1 odst. 1 bylo v souladu s ustanovením § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) a čl. 14 nařízení Rady (EHS) 1191/69 o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách ve znění nařízení Rady (EHS) 1893/91 zabezpečení základní dopravní obslužnosti Dopravcem na území vymezeném Objednatelem a úhrada prokazatelné ztráty Dopravce, která Dopravci vznikla při plnění závazku veřejné služby podle ustanovení § 39a zákona Objednatelem.

Základní smluvní vztah spočíval dle čl. II odst. 1 Smlouvy v povinnostech a) Dopravce zabezpečit základní dopravní obslužnost na území vymezeném Objednatelem veřejnou dopravou v souladu s § 39 až § 39b zákona vlaky Dopravce na vymezených úsecích drah a b) Objednatele uhradit Dopravci prokazatelnou ztrátu včetně přiměřeného zisku v souladu se zákonem a vyhláškou č. 241/2005 Sb., o prokazatelné ztrátě ve veřejné drážní osobní dopravě a o vymezení souběžné veřejné osobní dopravy (dále jen „Vyhláška“).

Podle čl. IV odst. 2 Smlouvy výpočet předpokládané výše prokazatelných ztrát za období je uváděn v příloze č. 3a Smlouvy a členění nákladů a výnosů ve výpočtu odpovídá struktuře přílohy č. 1 vyhlášky č. 241/2005 Sb. Podle čl. VI odst. 5 Smlouvy Dopravce je povinen nejpozději poslední pracovní den druhého kalendářního měsíce následujícího po ukončení čtvrtletí předložit Objednateli Výkaz nákladů a výnosů z přepravní činnosti ve veřejné drážní osobní dopravě, jehož vzor je uveden v příloze č. 3 této Smlouvy. Podle čl. VII odst. 1 Smlouvy Splnění objednaného dopravního výkonu ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 Vyhlášky prokazuje Dopravce údajem o ujetých vlkm (dále jen „údaj“) předkládaným Objednateli nejpozději do 15. dne měsíce následujícího po ukončení příslušného měsíce za právě uplynulý měsíc. Podle čl. VII odst. 2 Smlouvy Spolu s údajem předkládá Dopravce Objednateli v termínech dle čl. VII. odst. 1 přehled neuskutečněných spojů s uvedením vlkm, za postupu podle § 4 odst. 2 Vyhlášky a čl. VII. odst. 3 této smlouvy. Podle čl. X odst. 1 Smlouvy Dopravce je srozuměn s právem Objednatele vykonávat v souladu s postupem upraveným zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, finanční kontrolu skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky zejména při vynakládání veřejných výdajů včetně veřejné finanční podpory u Dopravce, jako kontrolované osoby. Podle čl. XIV odst. 1 Smlouvy S údaji, které Objednatel obdrží od Dopravce v souvislosti s plněním podle této smlouvy, je Objednatel povinen nakládat jako s informacemi důvěrnými, může jich využívat výhradně k účelům vyplývajícím z této smlouvy a není oprávněn je bez souhlasu Dopravce zveřejňovat ani je sdělovat třetím osobám. Jedná se zejména o předběžný odhad prokazatelné ztráty za příslušný kalendářní rok předkládaný Dopravcem podle čl. IV. odst. 2 této Smlouvy a výkaz skutečné výše prokazatelné ztráty předkládaný Dopravcem podle čl. VI. odst. 5 této Smlouvy. Objednatel se zavazuje, že neposkytne údaje představující obchodní tajemství Dopravce bez předchozího písemného souhlasu Dopravce třetím osobám. Podle čl. XIV odst. 2 Smlouvy Ustanovení odst. 1 tohoto článku se nevztahuje na poskytování informací, jež je objednatel povinen poskytnout podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a na poskytování informací kontrolním orgánům v souladu s platnými obecně závaznými předpisy.

Z podkladů, které doložil ROPID, soud zjistil, že jejich obsahem jsou zejména následující dokumenty:

dodatky č. 1 až č. 12 ke Smlouvě;
 přehledy objednaného dopravního výkonu dle smlouvy o závazku veřejné služby uzavřené s objednatelem Hlavní město Praha (příloha č. 1a);
 výkazy nákladů a výnosů z přepravní činnosti ve veřejné drážní osobní dopravě (příloha č. 3 a č. 3a Smlouvy) – tyto výkazy obsahují finanční plány na období jednotlivých let a jsou členěny na jednotlivé položky podle přílohy č. 1 vyhlášky Ministerstva dopravy č. 241/2005 Sb., o prokazatelné ztrátě ve veřejné drážní osobní dopravě a o vymezení souběžné veřejné osobní dopravy;
 Standardy kvality PID;
 Tarify pražské integrované dopravy;
 samotnou Smlouvu;
 výkazy nákladů a výnosů z přepravní činnosti ve veřejné drážní osobní dopravě členěné podle kvartálů jednotlivých let 2010 až 2013, které obsahují reálné náklady a výnosy z přepravní činnosti ve veřejné drážní dopravě a jsou členěné na jednotlivé položky (viz obrázek).

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 241/2005 Sb.

Výkaz nákladů a výnosů z přepravní činnosti ve veřejné drážní osobní dopravě

Dopravce :

Objednatel :

Období :

Položka		Řádek	Hodnota		
			v tis. Kč	v Kč/vlkm	v Kč/místokm
Výkonová spotřeba	Trakční energie a palivo	1			
	Přímý materiál	2			
	Netrakční energie a palivo	3			
	Opravy od externích dodavatelů	4			
	Ostatní služby	5			
	Celkem (ř.1 + ř.2 + ř.3 + ř.4 + ř.5)	6			
Osobní náklady	Mzdové náklady	7			
	Zák. soc. a zdrav. pojištění	8			
	Celkem (ř.7 + ř.8)	9			
Odpisy dlouhodobého majetku		10			
Ostatní přímé náklady		11			
Vnitropodnikové náklady		12			
Úhrada za použití ŽDC celkem		13			
Provozní režie		14			
Správní režie		15			
Náklady celkem (ř.6 + ř.9 + ř.10 + ř.11 + ř.12 + ř.13 + ř.14 + ř.15)		16			
Výnosy	Tržby z jízdného	17			
	Ostatní tržby z přepravy	18			
	Ostatní výnosy	19			
	Úhrada ztráty ze žakovského jízdného	20			
Výnosy celkem (ř.17 + ř.18 + ř.19 + ř.20)		21			
Slevy poskytnuté dle výměru MF celkem		22			
Dopravní výkon v tis. vlkm		23			
Dopravní výkon v tis. místokm		24			

Sestavil :

Telefon :

Datum :

Razítko a podpis

Předmětem sporu je posouzení dvou otázek. Za prvé, soud se zabýval otázkou, zda informace požadované pod bodem 1. c. iv. žádosti o poskytnutí informací jsou obchodním tajemstvím, podléhají-li výluce v § 9 informačního zákona a v jakém rozsahu. Za druhé, soud se zabýval otázkou, zda povinný subjekt byl povinen zpracovávat výkazy příjmů, nákladů a dotací podle linek, které žalobce požadoval pod bodem 3. žádosti.

1. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí

Soud se předně zabýval námitkou ohledně nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], protože tato vada by vylučovala další věcný přezkum. Žalobce předně spatřuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí v tom, že žalovaný ani povinný subjekt dostatečně neodůvodnili existenci obchodního tajemství. Žalobce spatřuje nepřezkoumatelnost dále v tom, že žalovaný převzal argumentaci povinného subjektu, že nemá k dispozici žalobcem požadované výkazy, aniž by provedl vlastní zhodnocení, zda je povinný subjekt nemá povinnost mít.

Rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je takové, z jehož odůvodnění není seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti tvrzené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6A 48/92-23, publ. pod č. 27/1994 v SpP).

Soud předně uvádí, že s ohledem na zásadu jednotnosti správního řízení je nutné rozhodnutí I. stupně i rozhodnutí žalovaného posuzovat jako celek; případné vady je tak nutné zkoumat v kontextu obou rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012-47).

Aniž by soud na tomto místě hodnotil existenci obchodního tajemství, poukazuje na str. 8 až 11 rozhodnutí I. stupně, kde se povinný subjekt naplněním všech jednotlivých podmínek dle § 504 občanského zákoníku zabýval. Soud dále nepovažuje za vadu, pokud žalovaný při posuzování existence obchodního tajemství na str. 16 až 18 napadeného rozhodnutí vycházel ze závěrů povinného subjektu. S ohledem na požadavek racionální konstrukce odůvodnění správního rozhodnutí nebylo nutné, aby žalovaný vymýšlel nové sofistikované odůvodnění, pokud se ztotožnil s konzistentními závěry povinného subjektu a odvolací námitky směřovaly k otázkám, které povinný subjekt zodpověděl již v rámci rozhodnutí I. stupně. Mimo to ani sám žalobce konkrétně nespecifikoval, v čem by měla nepřezkoumatelnost spočívat.

Ke stejnému závěru soud dospěl i ohledně hodnocení otázky, zda měl povinný subjekt zpracovávat výkazy příjmů, nákladů a dotací podle linek. Povinný subjekt se danou otázkou zabýval na str. 12 rozhodnutí I. stupně a žalovaný na str. 19 napadeného

rozhodnutí, kde vycházel z jasného právního názoru, že žádný právní předpis neukládá povinnému subjektu povinnost, aby údaje zpracovával ve formátu požadovaném žalobcem.

Jelikož soud neshledal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, mohl se zabývat věcným rozměrem sporu.

2. Poskytnutí přehledů poskytnutých kompenzací dopravy

Soud se zabýval otázkou poskytování informací specifikovaných pod bodem 1. c. iv. žádosti. Povinný subjekt odepřel poskytnout informace uvedené informace na základě § 9 odst. 1 informačního zákona se závěrem, že podrobné kalkulace jsou obchodní tajemstvím ČD a souhrnné přehledy jsou natolik dostatečné ke kontrole nakládání s veřejnými prostředky, že odpovídají požadavku § 9 odst. 2 téhož zákona.

Podle § 9 odst. 1 informačního zákona „[p]okud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne“. Podle odst. 2 uvedeného ustanovení „[p]ři poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství“.

Podle § 504 občanského zákoníku „[o]bchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastníky zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení“.

Podle § 3028 odst. 2 občanského zákoníku „[n]ení-li dále stanoveno jinak, řídí se ustanoveními tohoto zákona i právní poměry týkající se práv osobních, rodinných a věcných; jejich vznik, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních právních předpisů“.

Podrobný výklad ohledně § 9 odst. 2 informačního zákona poskytl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 12. 2004, sp. zn. 7 A 118/2002, č. 654/2005 Sb. NSS, kde uvedl, že „[s]myslem úpravy § 9 odst. 2 zákona je umožnit veřejnou kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky. Jelikož samotná informace o ceně nevypovídá o tomto způsobu hospodaření, je nutné společně s ní vždy poskytnout alespoň rámcovou informaci o předmětu plnění, za něž se cena poskytuje. Přípustná míra ‚rámcovosti‘ pak vychází právě z toho, zda je možné posoudit hospodárnost využití veřejných prostředků. Jelikož se v daném případě jednalo o smlouvu o dílo, která je pojmově úplatná, znamenalo přinejmenším neposkytnutí informací o výši ceny a předmětu smlouvy porušení zákona o svobodném přístupu k informacím. Povinný subjekt musí posoudit jednotlivé požadované informace s ohledem na přípustnost jejich poskytnutí a je povinen poskytnout veškeré požadované informace, u kterých není zřejmé, že tomu brání ustanovení zákona. Protože tak žalovaný neučinil, porušil vydáním napadeného rozhodnutí § 4 ve spojení s § 9 odst. 2 zákona.“

Zdejší soud shrnuje, že aplikace § 9 informačního zákona spočívá ve dvou navazujících krocích. Nejprve se povinný subjekt zabývá podle odst. 1 otázkou, zda požadované informace naplňují podmínky obchodního tajemství. Pokud shledá existenci

obchodního tajemství, následně uvažuje podle odst. 2 ustanovení o tom, zda je ochrana obchodního tajemství prolomena požadavkem na zajištění veřejné kontroly hospodaření s veřejnými prostředky. Soud podotýká, že § 9 odst. 2 informačního zákona nepřipouští žádné poměrování mezi zájmem na ochranu obchodního tajemství a zájmem na transparentnosti hospodaření s veřejnými prostředky; ochrana obchodního tajemství je prolomena vždy, když informace naplňuje skutkovou podstatu uvedeného ustanovení. Navíc veškeré výluky z práva na poskytování informací je nutné vykládat restriktivně, jelikož informační zákon provádí základní lidské právo zakotvené v čl. 17 odst. 5 Listiny.

Soud nepovažuje za příliš podstatné, zda povinný subjekt v otázce obchodního tajemství aplikoval § 17 obchodního zákoníku nebo § 504 občanského zákoníku, protože skutkové podstaty obou právních definic jsou téměř totožné. Zatímco první a starší definice je nepatrně užší, akcentuje obchodní, výrobní a technickou povahu skutečností, skutečnosti musí mít podle ní materiální nebo nemateriální hodnotu a je rozhodná vůle podnikatele je utajit, druhá a novější definice je nepatrně širší, akcentuje konkurenční významnost skutečností a za rozhodné označuje možnost skutečnosti ocenit a zájem vlastníka na jejich utajení.

Nehledě na to však soud dospěl k závěru, že pokud povinný subjekt rozhodoval o poskytnutí informací za účinnosti občanského zákoníku, správně aplikoval definici obsaženou v jeho § 504. Přejícné ustanovení v § 3028 odst. 2 občanského zákoníku stanovuje, že *poměry týkající se práv osobních, rodinných a věcných* se řídí tímto zákonem, pakliže nejsou splněny podmínky výjimky v části věty za středníkem. Občanský zákoník vzhledem k zařazení institutu do hlavy nazvané *věci a jejich rozdělení* řadí obchodní tajemství mezi věci. Soud dále neshledal, že by předmětem tohoto sporu byl vznik obchodního tajemství nebo práva a povinnosti vzniklé přede dnem nabytí účinnosti občanského zákoníku, aby bylo nutné obsah obchodního tajemství vykládat podle § 17 obchodního zákoníku. Předmětem sporu bylo vyhodnocení obchodního tajemství pro účely poskytnutí informací, pročez povinný subjekt postupoval správně, pokud vycházel z platné a účinné právní úpravy k okamžiku jeho rozhodování (srov. také Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek VI. Praha: Wolters Kluwer, 2014. výklad k § 3028 bod 6).

Soud dále uvádí, že skutečnosti mají charakter obchodního tajemství tehdy, pokud naplňují všechny zákonem stanovené znaky, tedy nestačí sama o sobě vůle vlastníka považovat určité skutečnosti za obchodní tajemství (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 3. 2003, sp. zn. 29 Odo 396/2002). Skutečnost je obchodním tajemstvím, pokud dle § 504 občanského zákoníku naplňuje současně (*kumulativně*) následující znaky:

1. je konkurenčně významná,
2. určitelná,
3. ocenitelná,
4. v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupná,
5. souvisí se závodem a
6. vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem její utajení.

Ačkoli je prioritní, aby podnikatel skutečnosti, které považuje za obchodní tajemství, sám označil, povinností správního orgánu je zkoumat jednotlivé podmínky, zda

se o obchodní tajemství skutečně jedná. Navíc pojem obchodního tajemství je nutné vykládat nikoli jako nespojitou skutečnost umožňující pouze rozlišení mezi existencí či neexistencí, ale jako skutečnost, jež musí být vykládána v souvislosti s důvody, pro něž je její existence zkoumána (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 7 As 24/2007-106). Hodnota obchodního tajemství je dána tehdy, pokud by jeho vyzrazení bylo způsobilé se dotknout současného nebo budoucího hospodářského výsledku podnikatele; takovou hodnotu nemají prosté faktury za právní služby. Přitom pouze na základě informace o ceně a předmětu plnění je možné hodnotit hospodárnost vynaložených veřejných prostředků (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2016, č. j. 9 As 280/2016-50).

Správní soudy dále dospěly k závěru, že obchodním tajemstvím nemůže být informace o rozsahu finančních prostředků poskytnutých podnikateli z rozpočtu obce či města jako ceně za provedení díla (rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 5. 2001, č. j. 31Ca 189/2000-27). Ohledně informací, které se vážou k realizaci závazku veřejné služby v oblasti drážní dopravy, Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že z hlediska kontroly použití veřejných prostředků jsou primárními údaji data „na výstupu“ dané činnosti a že předmět plnění je v takových případech natolik specifický a složitý, že pouhé poskytnutí celkově vyplacené úhrady na vyrovnání prokazatelné ztráty dopravce (kompenzace) je nedostatečné. Povinný subjekt se měl navíc zabývat jednotlivými položkami předmětných příloh a žalobci měl znepřístupnit pouze ty, u nichž by řádně odůvodnil naplnění důvodu pro jejich neposkytnutí k podané žádosti o informace (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 10. 2. 2015, č. j. 29A 52/2012-141, bod 42, 45). Nejvyšší správní soud dále doplnil, že při poskytování takových informací je nutné odlišit kalkulaci předpokládané výše prokazatelné ztráty, jakožto možné obchodní tajemství, a finální údaje, tedy výkaz nákladů a výnosů z přepravní činnosti ve veřejné drážní osobní dopravě, kterými dopravce povinně dokládá objednateli prokazatelnou ztrátu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2016, č. j. 6 As 234/2015-46).

Na základě výše uvedených skutečností soud posoudil nyní posuzovaný případ. Soud předně shledal, že žalovaný ani povinný subjekt neprokázali naplnění všech podmínek k tomu, aby mohli odepřít poskytnutí informací z důvodu ochrany obchodního tajemství. Soud na okraj poukazuje na čl. XIV odst. 1 Smlouvy, podle něhož s údaji, které obdrží povinný subjekt od ČD, musí nakládat jako s důvěrnými. Z pojmu *důvěrná informace* samo o sobě nevyplývá, že by smluvní strany považovaly tyto informace za *obchodní tajemství*. Přitom právě vůle vlastníka nakládat s určitými informacemi jako s obchodním tajemstvím tvoří základ subjektivních podmínek obchodního tajemství (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. 654/2005 Sb. NSS). Mnohem významnější skutečností je však význam čl. XIV odst. 1 Smlouvy v kontextu jeho odst. 2. Ustanovení čl. XIV odst. 2 Smlouvy vylučuje účinky odst. 1 v případech, kdy jsou informace poskytovány podle informačního zákona nebo jiných právních předpisů. Jinými slovy, smluvní strany se dohodly, že nepovažují informace poskytnuté v souvislosti s plněním podle Smlouvy za *důvěrné*, pokud se jich někdo dožaduje pořadem informačního zákona.

V kontextu těchto smluvních ujednání je chybný závěr povinného subjektu na str. 8 rozhodnutí I. stupně, který přejal i žalovaný, že „[d]opravce odpovídajícím způsobem zajišťuje utajení informací uvedených ve výkazech nákladů a výnosů z přepravní činnosti ve

*veřejné drážní osobní dopravě. Tyto informace jsou přístupné dopravci a ROPID. Ve Smlouvě je vůle dopravce utajovat skutečnosti uvedena v článku XIV. Ostatní ujednání, v odstavci 1, kde se uvádí, že s obdrženými informacemi od dopravce v souvislosti s plněním podle této smlouvy je objednatel nakládat jako s informacemi důvěrnými a není oprávněn je bez souhlasu dopravce zveřejňovat ani je sdělovat třetím osobám“. Uvedený závěr odporuje čl. XIV odst. 1 a 2 Smlouvy, které ve vzájemném spojení neposkytují žádnou ochranu dopravci pro případ, že někdo požaduje poskytnout údaje na základě informačního zákona. Pokud povinný subjekt žádal ČD o sdělení, zda s poskytnutím uvedených informací souhlasí, a ČD v odpovědi neschválily poskytnutí uvedených informací, protože se podle jejich názoru jednalo o obchodní tajemství, soud dospěl k názoru, že dané sdělení odpovídalo spíše aktuálnímu názoru ČD a že nemělo základ ve výše shrnutých a vyložených smluvních ujednáních. Rovněž nelze souhlasit s názorem, že utajení daných informací bylo dostatečně zajištěno, neboť podle Smlouvy ve vztahu k informačnímu zákonu informace nepodléhají žádnému utajení. Soud proto shledal, že povinný subjekt ani žalovaný u požadovaných informací ve vztahu k informačnímu zákonu neprokázali naplnění 6. podmínky, že *vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení*.*

Nehledě na tyto závěry však soud dále dospěl k závěru, že povinný subjekt a žalovaný nesprávně aplikovali i § 9 odst. 2 informačního zákona. Soud předem uvádí, že Smlouva byla uzavřena mezi ČD a hlavním městem Prahou (prostřednictvím ROPID), které je veřejnoprávní korporací – subjektem územní samosprávy, jež nakládá s veřejnými prostředky. Účelem Smlouvy bylo zejména zajištění financování veřejných služeb v přepravě cestujících veřejnou drážní dopravou a stanovení podmínek pro úhradu prokazatelné ztráty. Jelikož uvedená ztráta se hradila dle § 39a odst. 2 zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, z veřejných rozpočtů (dnes § 23 odst. 1 zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů), soud považuje za nepochybné, že žalobcem požadované informace se týkaly používání veřejných prostředků.

Ve smyslu výše citované judikatury je dále zjevné (především rozsudek Nejvyššího správního soudu č. 654/2005 Sb. NSS), že takové informace je nutné vždy poskytnout ve formátu cena a předmět plnění, a to v takovém rozsahu, aby z nich bylo možné posoudit hospodárnost vynakládání veřejných prostředků. Žalobci byly poskytnuty toliko souhrnné informace o celkovém výsledku hospodaření, ačkoli žalobce požadoval všechny dokumenty týkající se navýšení kompenzací, s výslovným důrazem na kalkulace.

Soud k tomu uvádí, že u požadovaných dokumentů je nutné rozlišovat mezi (i) kalkulacemi, které jsou určitými finančními plány do budoucnosti, a (ii) finálními výkazy nákladů a výnosů, které shrnují reálné výsledky hospodaření v minulosti. Ačkoli oba typy dokumentů mohou naplňovat kritéria obchodního tajemství, finální výkazy jsou rozhodné pro kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky, a proto jejich poskytnutí se dle § 9 odst. 2 informačního zákona nedá považovat za porušení obchodního tajemství (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 234/2015).

Soud z předložených výkazů (viz obrázek výše) zjistil, že každý se skládá z mnoha různých položek nákladů a výnosů. Povaha výkazu se dá přirovnat souhrnu řady jednotlivých faktur za určité služby a plnění, na základě nichž jsou dopravci vypláceny

veřejné prostředky. Přitom takové jednotlivé faktury, i když splňují definici obchodního tajemství, nejsou zpravidla jako informace dle § 9 odst. 2 informačního zákona před poskytnutím chráněny (srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 31Ca 189/2000). Soud dále dodává, že vzhledem ke komplexnosti financování závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě není pro zajištění kontroly hospodaření s veřejnými prostředky dostatečné, pokud byly žalobci poskytnuty ohledně výše kompenzací pouze souhrnné údaje. Z takových údajů pouze vyplývá, že ve stanoveném období byla poskytnuta kompenzace v určité výši. Naopak z takových údajů nevyplynou potřebné informace, za jaké konkrétní položky (služby a plnění) byly prostředky z veřejného rozpočtu poskytnuty, zda nejsou některé položky nadceněné a zda účetně vykázané položky odpovídají i reálnému plnění. Proto nelze na základě takové informace žádným způsobem ověřit, zda je s veřejnými prostředky nakládáno hospodárně a zda například nedochází ke skryté veřejné podpoře dopravce.

Ohledně možného poškození ČD soud uvádí, že jakýkoli podnikatel, nehledě na to, zda je nějakým způsobem propojen se státem nebo jinými veřejnoprávními subjekty, musí být při čerpání veřejných prostředků připraven na skutečnost, že je jejich využívání podřízeno kontrole orgánů veřejné moci i veřejnosti. Stejně tak ČD mají možnost požadovat poskytnutí informací o závazcích veřejné služby konkurenčních dopravců. Žalobce nepožadoval konkrétní účetní doklady ČD, ale toliko strukturovaný přehled výnosů a nákladů, z něhož není patrné, jaké konkrétní obchody dopravce k zajištění svých smluvních povinností realizoval. Skutečnost, že žalobce je konkurenčním dopravcem, potom nemá v kontextu informačního zákona žádnou právní relevanci. Nakonec soud dodává, že u informací ekonomického charakteru dochází časem k oslabení jejich hodnoty i potenciálu konkurenční významnosti, tedy je míra možné škody, která by měla poskytnutím informací ČD vzniknout, přinejmenším diskutabilní. Soud proto shledal první okruh námitek důvodným.

3. Poskytnutí výkazů příjmů, nákladů a dotací podle linek

Soud se dále zabýval otázkou poskytnutí informací podle bodu 3. žádosti – výkazů příjmů, nákladů a dotací podle linek. Soud předem podotýká, že žalobce požadoval v minulosti stejné informace po dalších povinných subjektech (minimálně od Krajského úřadu Středočeského kraje a Krajského úřadu Ústeckého kraje), které jimi v tomto formátu také nedisponovaly. Případy se následně zabývaly Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 28. 4. 2016, č. j. 46A 45/2014-49, a Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 19. 10. 2016, č. j. 15A 25/2014-57. Soud podotýká, že tyto případy jsou skutkově totožné s nyní posuzovaným případem. Žalobce uplatňuje opakovaně stejné žalobní námitky (z mnohých drobných nesrovnalostí v žalobě je patrné, že byla použita i v jiných řízeních – například na str. 16 žaloby žalobce poukazuje na smlouvu uzavřenou mezi Středočeským krajem a ČD, ačkoli v nyní posuzovaném případě se jednalo o smlouvu mezi hlavním městem Prahou a ČD) a závěry krajských soudů obstály v kasačním přezkumu Nejvyšším správním soudem. Soud proto neshledal žádný důvod, aby z nich nevycházel i zde.

Podle § 2 odst. 4 informačního zákona „[p]ovinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací“.

Zákonnou výlukou stanovenou v § 2 odst. 4 informačního zákona ohledně poskytování informací vyložila četná judikatura správních soudů. Předně skutečnost, že povinný subjekt určitou informací nedisponuje a ani jí disponovat nemusí, je sama o sobě objektivním důvodem, který znemožňuje vyhovění žádosti o poskytnutí takové informace (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2014, č. j. 9A 65/2013-49).

Základní úvahy, kterými se musí povinné subjekty při odmítání poskytnutí informace z tohoto důvodu ubírat, shrnul Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41, č. 3223/2015 Sb. NSS, tak, že „[...] s ohledem na význam ústavně zaručeného práva na přístup k informacím je nutné k odmítnutí poskytnutí informací podle zákona o poskytnutí informací přistupovat velice opatrně, a to i ohledem na požadavek obsažený v čl. 4 odst. 4 Listiny, který stanovuje, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Pokud je tedy povinnému subjektu doručena žádost o poskytnutí informací podle zákona o poskytnutí informací, musí, v souladu se zásadou dobré správy podle § 4 odst. 1 správního řádu, primárně vyvinout úsilí, aby našel požadovanou informaci a poskytl ji žadateli. Povinný subjekt tedy musí nejprve zkoumat, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje, a to bez ohledu na to, jestli takovou povinnost má podle zákona o archivnictví a spisové službě či podle jakéhokoli jiného právního předpisu. Pokud zjistí, že požadované informace má (i když je ze zákona shromažďovat nemusí), je povinen je žadateli poskytnout, nejedná-li se o výluky podle § 7 až 11 zákona o poskytnutí informací. Skutečnost, zda měl povinný subjekt zákonem stanovenou povinnost danými údaji disponovat (například podle zákona o archivnictví a spisové službě nebo podle správního řádu), je relevantní až v okamžiku, kdy povinný subjekt po šetření zjistí, že požadované informace skutečně nemá, jelikož byly vymazány nebo odstraněny. V takovém případě má totiž podle výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu povinnost je opět vytvořit“.

Naplnění § 2 odst. 4 informačního zákona vyplývá z ustanovení Smlouvy o obsahových náležitostech jednotlivých výkazů. Podle čl. IV odst. 1 a 2, čl. VI odst. 5, čl. VII odst. 1 a 2 a čl. XI odst. 4 a 5 Smlouvy má dopravce vytvářet různé typy výkazů a informací, jejichž obsahem ale není členění nákladů a výnosů podle jednotlivých linek. Nad rámec těchto výkazů a informací neukládá Smlouva dopravci povinnost předkládat povinnému subjektu jakékoli další údaje týkající se nákladů a výnosů či vyčíslení prokazatelné ztráty ve vztahu k jednotlivým linkám. Lze proto přisvědčit povinnému subjektu, který v odůvodnění rozhodnutí I. stupně uvedl, že nedisponuje výkazy příjmů, nákladů a dotací řazených podle jednotlivých linek. Rozčlenění by bylo možné pouze tehdy, pokud by povinný subjekt vyžádal od dopravce podrobnější rozčlenění údajů o nákladech a výnosech, což mu však Smlouva a především ani právní předpisy neukládají. Povinnému subjektu jsou poskytovány pouze souhrnné výkazy z přepravní činnosti, neboť objednává soubor vlaků nikoli jednotlivé tratě. Ani z ostatních listin obsažených ve správním spise nevyplývá, že by povinnému subjektu byly předkládány výkazy v podrobnějším členění, než souhrnně za všechny linky provozované v kraji. Soud proto nemá pochybnosti o tom, že povinný subjekt nedisponuje výkazy v členění požadovaném žalobcem a tyto informace nelze ani vytvořit z dostupných výkazů.

Ostatně mezi stranami není ani sporné, že povinný subjekt informacemi, které žalobce požadoval pod bodem 3 žádosti, nedisponuje. Spor probíhá ohledně existence

právní povinnosti vést výkazy v členění na jednotlivé linky. Zatímco povinný subjekt se domnívá, že nemá povinnost je v takovém formátu evidovat, žalobce dovozuje, že z povahy věci vyplývá povinnost, aby povinný subjekt jako řádný hospodář takové výkazy vedl.

Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 28. 4. 2016, č. j. 46 A 45/2014-49, ohledně obsahově shodných námitek žalobce uvedl:

„Druhou podmínkou, která vyplývá z citované judikatury, je, že povinný subjekt nemá povinnost požadovanými informacemi disponovat. Je proto třeba se zabývat otázkou, zda z relevantních právních předpisů vyplývá (či nikoliv) povinnému subjektu povinnost zjišťovat požadované informace a dále je evidovat a mít k dispozici. Relevantními právními předpisy jsou primárně zákon o dráhách a prováděcí vyhlášky k tomuto předpisu. Právní úprava závazků veřejné služby v drážní dopravě byla obsažena v § 39 - § 39d zákona o dráhách, následně však byla tato ustanovení s účinností od 1. 7. 2010 zrušena a nahrazena zákonem o veřejných službách v přepravě. Zároveň byla zrušena i prováděcí vyhláška č. 241/2005 Sb., která byla až po určité době nahrazena vyhláškou č. 296/2010 Sb., o postupech pro sestavení finančního modelu a určení maximální výše kompenzace, účinnou od 1. 11. 2010. Vedle této vnitrostátní právní úpravy se na závazky veřejné služby v drážní dopravě vztahují také přímo aplikovatelné předpisy unijního práva. Relevantní právní úprava byla obsažena zejména v nařízení Rady (EHS) č. 1191/69, o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách, ve znění pozdějších změn (dále jen „nařízení č. 1191/69“), a v nařízení Rady (EHS) č. 1107/70, o poskytování podpor dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách (dále jen „nařízení č. 1107/70“), která však byla obě zrušena a s účinností od 3. 12. 2009 nahrazena novým nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007, o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70 (dále jen „nařízení č. 1370/2007“).

Vzhledem k tomu, že po uzavření smlouvy o závazku došlo k podstatným legislativním změnám, je třeba posoudit, jakou právní úpravou se řídí vztahy touto smlouvou upravené. Smlouva o závazku uzavřená dne 1. 12. 2009 má podle § 39a zákona o dráhách povahu veřejnoprávní smlouvy, tj. je dvoustranným právním úkonem, jenž ve smyslu § 159 odst. 1 správního řádu zakládá práva a povinnosti v oblasti veřejného práva. Jde o subordinální typ veřejnoprávní smlouvy podle § 161 odst. 1 správního řádu, obdobně jako tomu je v případě smluv o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě podle § 19 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 31/2007-82, publ. pod č. 1675/2008 Sb.NSS). V případě veřejnoprávních smluv se uplatňuje obecný princip zákazu retroaktivity, z něhož vyplývá, že pro vznik právních vztahů existujících před nabytím účinnosti nové právní normy je třeba posuzovat právní nároky, které z takových právních vztahů vznikly, jakož i již vykonané právní úkony, podle původní právní normy (srov. nálezný ÚS ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>). Nejvyšší správní soud v této souvislosti v rozsudku kompetenčního senátu ze dne 9. 8. 2011, č. j. Komp 1/2011-69, konstatoval, že obecný princip zákazu retroaktivity je „se zřetelem k požadavku jednoty a nerozpornosti právního řádu nutno aplikovat i ve vztahu k veřejnoprávním smlouvám. Ani specifický charakter těchto právních úkonů totiž odchylný přístup k ochraně právní jistoty, resp. legitimního očekávání smluvních stran nikterak neodůvodňuje.“ Tomu

odpovídá přechodné ustanovení obsažené v § 35 odst. 1 zákona o veřejných službách v přepravě, podle něhož práva a povinnosti ze závazku uzavřeného podle dosavadních předpisů zůstávají zachovány v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropských společenství a řídí se dosavadními právními předpisy. Toto přechodné ustanovení navazuje na přechodná ustanovení obsažená v nařízení č. 1370/2007, o čemž svědčí poznámka pod čarou k § 35 odst. 1 zákona o veřejných službách v přepravě, která výslovně odkazuje na čl. 8 odst. 3 tohoto nařízení. Důvodová zpráva k zákonu o veřejných službách v přepravě v této souvislosti uvádí, že „[p]řechodná ustanovení návrhu zákona obsahují jednak úpravu navázanou na čl. 8 nařízení 1370/2007, (...). V souladu s čl. 8 odst. 3 nařízení 1370/2007 se v přechodných ustanoveních stanoví, že smlouvy uzavřené podle dosavadních právních předpisů zůstávají dále v platnosti a zároveň je omezena možnost prodlužování platnosti těchto smluv, aby nedocházelo k obcházení postupů podle nařízení 1370/2007.“

Ustanovení § 35 odst. 1 zákona o veřejných službách v přepravě je proto třeba vykládat v souvislosti s unijními předpisy, které obsahují vlastní přechodná ustanovení. Z prvního pododstavce čl. 8 odst. 2 nařízení č. 1370/2007 plyne, že uzavírání smluv o veřejných službách v přepravě po železnici musí být uvedeno do souladu s článkem 5 tohoto nařízení nejpozději do 3. prosince 2019. Podle čl. 8 odst. 3 písm. d) nařízení č. 1370/2007 toto ustanovení však nedopadá na smlouvy o veřejných závazcích uzavřené v souladu s právem Společenství a vnitrostátním právem od 26. 7. 2000 do 3. 12. 2009, i pokud byly uzavřeny na základě jiného řízení, než spravedlivého nabídkového řízení. Podle druhého pododstavce čl. 8 odst. 3 takové smlouvy zůstávají v platnosti pouze do uplynutí doby jejich platnosti, pokud mají omezenou dobu trvání srovnatelnou s dobami trvání uvedenými v článku 4, přičemž podle čl. 4 odst. 3 doba trvání smluv o veřejných službách musí být omezena a nepřekročí 15 let v případě služeb v přepravě cestujících po železnici nebo jinými druhy drážní dopravy.

Smyslem a účelem § 35 odst. 1 zákona o veřejných službách v přepravě je, aby se smlouvy o závazcích z veřejné služby v drážní dopravě uzavřené do 3. 12. 2009 včetně řídily vnitrostátní právní úpravou platnou době jejich uzavření. Práva a povinnosti dopravce a povinného subjektu se tak i pro dobu po 1. 7. 2010 primárně řídí zákonem o dráhách ve znění účinném do 30. 6. 2010 a vyhláškou č. 241/2005 Sb.

Pokud jde časovou působnost předpisů unijního práva, které upravují problematiku závazků veřejné služby v drážní dopravě, soud se otázkou aplikovatelnosti těchto předpisů na daný případ blíže nezabýval, neboť posouzení této otázky není rozhodné pro rozhodnutí ve věci samé. Ani zrušená nařízení č. 1191/69 a č. 1107/70, ani nařízení č. 1370/2007, které je nahradilo, neupravují postup pro ověření výše prokazatelné ztráty, ani konkrétní obsah údajů či výkazů, které by měl dopravce poskytovat či zpřístupnit příslušnému orgánu, který smlouvu o veřejné službě uzavřel. Taková ustanovení jsou obsažena výlučně v předpisech vnitrostátního práva a při posuzování rozsahu informační povinnosti povinného subjektu vůči žalobci se tedy unijní právo bezprostředně neuplatní.

Zákon o dráhách ukládá dopravci povinnost vést v rámci plnění závazku veřejné služby oddělenou souhrnnou analytickou evidenci závazků veřejných služeb, která se člení na evidenci podle jednotlivých krajů (§ 39a odst. 4). Bližší podrobnosti o této evidenci stanoví prováděcí předpis, kterým je vyhláška č. 241/2005 Sb. Z § 3 odst. 3 vyhlášky č. 241/2005 Sb. vyplývá, že dopravce je povinen přiřazovat ekonomicky oprávněné náklady do úseků drah zvlášť pro vlaky

regionální dopravy a celostátní dopravy. Následně se přiřazené náklady rozčleňují do územních obvodů krajů. Obdobně se přiřazují i tržby z jízdného (§ 3 odst. 3 vyhlášky č. 241/2005 Sb.). Jinými slovy, je povinností dopravce, který provozuje veřejnou drážní dopravu osob na základě smlouvy o veřejném závazku, vést analytickou účetní evidenci, která se vytváří tak, že se ekonomicky oprávněné náklady a výnosy (tržby z jízdného) přiřazují nejprve k jednotlivým úsekům drah. Až následně je dopravce přiřazuje podle územního principu k jednotlivým krajům, přičemž je povinen dodržet také členění na vlaky regionální a celostátní dopravy. Dopravce tedy musí vytvářet podrobné analytické účetní záznamy na úrovni jednotlivých úseků drah, na což zcela správně poukazuje žalobce. Až následným přiřazením k jednotlivým krajům jsou zjištěny souhrnné údaje o výši ekonomicky odůvodněných nákladů a výnosů na úrovni kraje (s vyloučením celostátních linek). Prokazatelná ztráta (kompenzace), která je hrazena (kompenzována) dopravci podle § 39a odst. 2 písm. a) zákona o dráhách, se stanoví na základě údajů takto vedené evidence. Podle uvedeného mechanismu ovšem výpočet prokazatelné ztráty provádí dopravce, nikoliv povinný subjekt. Dopravce podle § 4 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 241/2005 Sb. prokazuje splnění závazku údajem o ujetých vlakových kilometrech a dále pouze dokládá výpočet prokazatelné ztráty výkazem, jehož vzor je obsažen v příloze č. 1 k vyhlášce č. 241/2005 Sb. Z tohoto vzoru, obsahujícího podrobné členění ekonomicky oprávněných nákladů a výnosů, je však zřejmé, že údaje jsou předkládány souhrnně za všechny dopravní výkony provedené na základě smlouvy o závazku, nikoliv v členění podle jednotlivých provozovaných linek. Zákon o dráhách ani vyhláška č. 241/2005 Sb. neukládají dopravci povinnost předkládat analytické záznamy o nákladech a výnosech na úrovni jednotlivých úseků drah povinnému subjektu. Tato povinnost nevyplyvá ani ze smlouvy o závazku. A není-li taková povinnost výslovně upravena zákonem, nemůže být tato mezera v zákoně odstraněna ani extensivním výkladem zákona o dráhách a prováděcí vyhlášky č. 241/2005 Sb., neboť v souladu se zásadou legální licence lze povinnosti ukládat toliko na základě zákona a v jeho mezích (čl. 4 odst. 1 Listiny).

Je tedy třeba učinit závěr, že relevantní vnitrostátní právní předpisy upravující smlouvu o veřejném závazku v drážní dopravě neukládají dopravci povinnost předkládat povinnému subjektu výkazy o nákladech a výnosech anebo jiné podklady v podrobném členění podle jednotlivých linek. Takovou povinnost neukládají ani unijní právní předpisy.“

Krajský soud v Praze se dále zabýval i otázkou zajištění kontroly a transparentnosti nakládání s veřejnými prostředky:

„Pokud jde o namítané zajištění kontroly efektivity a transparentnosti vynaložených veřejných prostředků, je provádění kontroly primárně úkolem povinného subjektu jako objednatele dopravní obslužnosti. Kraj nese odpovědnost za účelné a hospodárné využití vynaložených prostředků [§ 17 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů]. V tomto ohledu lze přisvědčit žalobci, že je povinností povinného subjektu provádět kontrolu hospodárného využití prostředků, která by měla být zaměřena mj. i na správnost výše prokazatelné ztráty (kompenzace). K tomuto účelu slouží zejména postupy veřejnosprávní kontroly prováděné podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“). Dopravce jako příjemce veřejné finanční podpory podléhá této kontrole, přičemž kontrolní oprávnění náleží podle § 9 odst. 2 zákona o finanční kontrole Středočeskému kraji jako poskytovateli veřejné finanční podpory. Tuto formu kontroly ostatně předpokládá čl. X smlouvy o závazku, který obsahuje bližší podrobnosti o výkonu kontrolní činnosti.

Veřejnosprávní kontrola je zaměřená na ověření skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky, a to zejména při vynakládání veřejné finanční podpory u kontrolovaných osob před jejich poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně po jejich použití (§ 3 odst. 2 zákona o finanční kontrole). Jak správně uvedl žalobce, předmětem finanční kontroly je mj. hospodárnost, účelnost a efektivnost použití veřejné podpory [§ 11 odst. 4 písm. b) zákona o finanční kontrole]. Odpovědnost za organizování, řízení a zajištění přiměřenosti a účinnosti finanční kontroly mají vedoucí orgánů veřejné správy v rámci své řídicí pravomoci. Podle § 5 písm. a) jsou přitom povinni zejména organizovat finanční kontrolu tak, aby byla zajištěna přiměřená jistota, že tato kontrola podává včasné a spolehlivé informace o hospodaření, které jsou podkladem pro zajištění účinného řízení výkonu veřejné správy při plnění schválených záměrů a cílů. Je tedy na povinném subjektu, aby vlastní činností zajistil dostatečně efektivní kontrolu veřejných finančních prostředků, které jsou vynakládány na uhrazení prokazatelné ztráty.

Povinný subjekt nebo jím pověřená osoba je oprávněna si za účelem výkonu kontrolních oprávnění zjednat přístup k nezbytně potřebným účetním záznamům dopravce, tedy včetně záznamů o nákladech a výnosech, které jsou vedeny na úrovni jednotlivých úseků drah (§ 13 odst. 4 zákona o finanční kontrole). Veřejnosprávní kontrola hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti však není zaměřena na zjišťování údajů o provozu jednotlivých linek ve své úplnosti. Jak vyplývá z návrhů § 11 odst. 4 zákona o finanční kontrole, tato forma následné kontroly je prováděna ex post, a to pouze u vybraného vzorku operací, nikoliv tedy v podobě kontroly všech účetních záznamů na úrovni analytických účtů. Z uvedeného nelze dovodit, že by bylo povinností povinného subjektu během finanční kontroly shromažďovat veškeré údaje o výnosech a nákladech podle jednotlivých tratí anebo vytvářet výkazy o nákladech a výnosech v požadovaném členění. Dopravce má povinnost součinnosti při finanční kontrole, která zahrnuje i předkládání příslušných účetních záznamů. Zákon neukládá kontrolující osobě, aby převzala a uchovávala ve své dispozici účetní záznamy nebo jejich kopie. Výsledkem kontroly jsou pouze kontrolní zjištění zachycená v protokolu o kontrole upraveném v § 15 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění účinném do 31. 12. 2013, resp. v § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), účinného od 1. 1. 2014. Zjištěné nedostatky na úrovni analytických účtů tak mohou být případně zachyceny v protokolu o finanční kontrole, zpravidla však nikoliv ve své úplnosti. Vzhledem k tomu, že žalobce nežádal o poskytnutí protokolů o kontrole, nebylo v daném případě třeba zjišťovat, zda povinný subjekt finanční kontroly za předmětné období prováděl a s jakými výsledky. Lze tak shrnout, že povinnost disponovat žalobcem požadovanými informacemi nevyplývá ani z předpisů o finanční kontrole, na něž poukazoval.

Ani ze zásady transparentnosti, o kterou žalobce opakovaně opíral svou argumentaci, nelze bez dalšího dovodit oprávněnost jeho požadavku. Lze sice souhlasit s názorem, že princip transparentnosti představuje základní pilíř unijních předpisů upravujících veřejné služby v přepravě cestujících po železnici. Tento princip vyzvedl již Soudní dvůr, který se kompenzacemi za veřejné služby zabýval v již zmíněném rozsudku ve věci Altmark Trans GmbH. V tomto rozsudku uvedl jako jednu z podmínek pro stanovení kompenzací, že ukazatele, na jejichž základě se kompenzace počítá, musí být stanoveny předem a objektivním a transparentním způsobem. Závěry Soudního dvora se následně odrazily i v nařízení č. 1370/2007, které výslovně uvádí např. v bodě 30 preambule, že přímo uzavírané smlouvy o veřejných službách by měly podléhat zvýšené transparentnosti. I přes uvedené však nelze princip transparentnosti vykládat v tom smyslu, že by v jeho důsledku byla dopravci uložena povinnost, která není určité

uložena zákonem anebo přímo aplikovatelným unijním předpisem. Není přiléhavá ani námitka, že poskytování údajů o nákladech a výnosech na jednotlivých linkách je jediným způsobem, jak zajistit kontrolu toho, zda poskytování kompenzací nepředstavuje nedovolenou státní podporu. Soudní dvůr v citovaném rozsudku ve věci Altmark Trans GmbH uvedl, že kompenzace (resp. poskytnutí úhrady za prokázanou ztrátu) za veřejné služby nepředstavují zvýhodnění ve smyslu článku 87 Smlouvy (nyní čl. 107 odst. 1 SFEU) pouze tehdy, pokud jsou splněny čtyři kumulativní podmínky uvedené v tomto rozsudku. V dnešní podobě je ovšem mechanismus kontroly dodržování zákazu poskytování veřejné podpory institucionálně zajištěn na unijní úrovni Komisí a na vnitrostátní úrovni koordinačním orgánem, kterým je Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Povinný subjekt, který je objednatelem osobní drážní dopravy v rozsahu smlouvy o závazku, je sice povinen (jako orgán členského státu) řídit se pravidly, která upravují poskytování veřejné podpory, a zajistit, aby prokázaná ztráta byla hrazena dopravci pouze v odpovídající výši. To však nic nemění na rozsahu výkazních a kontrolních povinností dopravce. Předpisy upravující veřejnou podporu na úrovni unijního i vnitrostátního práva neupravují specifické povinnosti příjemců veřejné podpory, z nichž by bylo možno dovodit, že dopravce měl povinnost poskytovat žalovanému výkazy v požadované formě.

Na základě uvedených úvah tak krajský soud dospěl k závěru, že osoba povinná neměla obecnou povinnost vyžadovat od dopravce výkazy o nákladech a výnosech v členění podle jednotlivých linek (ani v jiném obdobném členění) a těmito informacemi disponovat. Jsou tedy kumulativně splněny obě podmínky pro uplatnění výluky z povinnosti poskytovat informace. Jinými slovy poskytnutí předmětných výkazů by představovalo vytvoření nových informací, na které se vztahuje výluka podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím.“

Krajský soud v Praze se vypořádal i s další námitkou totožnou jako v nynějším řízení týkající se názoru žalobce, že pokud mu povinný subjekt neposkytl požadované informace, měl mu poskytnout informace nejbližší možné.

„Soud nepřisvědčil ani žalobcově poslední námitce, že mu měly být poskytnuty alespoň výkazy nákladů a výnosů, které povinný subjekt získal v období od roku 2009 na základě smlouvy o závazku, a to alespoň v takovém členění, v jakém mu byly předloženy. Žalobce v žádosti, doplněné podáním ze dne 5. 12. 2013, výslovně požádal o výkazy kompenzací podle jednotlivých linek (úseky drah) v členění, v jakém jsou předkládány Ministerstvu dopravy, nebo ve členění obdobném, a to za období od roku 2009 do současnosti. Jak již bylo uvedeno, poskytnutí podrobných výkazů bylo oprávněně odmítnuto. Žalobce tedy v takovém případě žádal o alternativní vysvětlení, jakým způsobem povinný subjekt organizuje jako řádný hospodář veřejnou dopravu v kraji a kontroluje výdaje z krajského rozpočtu na zajištění regionální osobní drážní dopravy. Tato informace mu byla poskytnuta, když povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že hospodárnost vynakládaných prostředků je zajišťována každoročním uzavíráním dodatku smlouvy o závazku a vynakládané prostředky jsou kontrolovány dle výkazů dokládáných dopravcem, který je v případě nesrovnalostí vyzván k vysvětlení. Povinný subjekt tak dostal své povinnosti. Z formulace žalobcovy žádosti nelze dovodit, že by v případě neposkytnutí podrobných výkazů měl zájem o poskytnutí souhrnných výkazů počínaje rokem 2009, jak nyní tvrdí. Žalobce z logických důvodů v žádosti neuvedl, jakým způsobem by měly být výkazy členěny „obdobným způsobem“ jako v členění podle linek (úseků drah), které primárně požadoval. Lze však s ohledem na formulaci bodu 3 podané žádosti dospět k závěru, že podstatou bylo poskytnutí výkazů v členění podrobnějším, než v souhrnných

výkazech za všechny linky provozované v kraji. To dokládá i doprovodný text, v němž žalobce uvedl, že již v minulosti žádal o poskytnutí informací v členění podle jednotlivých linek objednaných krajem, a dále, že tyto informace nebyly poskytnuty, přestože Ministerstvo dopravy tato data týkající se dálkové osobní dopravy zveřejnilo. Zájem žalobce tak bezpochyby směřoval k výkazům v podrobnějším členění, než souhrnně za celý kraj. Za tohoto stavu proto již nebylo povinností povinného subjektu, aby žalobce vyzýval k upřesnění žádosti podle § 14 odst. 5 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Nedisponuje-li povinný subjekt výkazy kompenzací podle jednotlivých linek (úseků drah) ani v obdobném (podrobném) členění, pak zcela oprávněně žádost o poskytnutí informací v bodě 3 odmítl.“

Uvedené závěry nakonec obstály v rámci kasačního přezkumu Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 14. 7. 2016, č. j. 9 As 124/2016-42. Stejně tak závěry Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. 10. 2016, č. j. 15A 25/2014-57, obstály v kasačním přezkumu v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, č. j. 8 As 238/2016-51.

Zdejší soud konstatuje, že citované odůvodnění vzhledem k obsahové totožnosti žádostí o informace, které žalobce podával, poskytuje vyčerpávající odpověď i na nyní posuzovaný případ. Předně je zjevné, že povinný subjekt výkazy nedisponoval a ani neměl povinnost je vést ve formátu požadovaném žalobcem. Žalobce v žalobě dále nenapadá skutečnost, že by mu nebyly poskytnuty informace bodu 3. žádosti, ale v žalobě se domáhá poskytnutí jiných výkazů v odlišném členění, což ale z výše uvedených důvodů směřuje mimo předmět žádosti o informace, jak ho žalobce vymezil povinnému subjektu. Nakonec kontrola hospodaření s veřejnými prostředky je zajištěna jinými nástroji než požadovanými výkazy. Proto je i zavádějící názor žalobce, že přehled kompenzací podle jednotlivých linek je nutným podkladem ROPID pro hodnocení, zda jsou úhrady poskytovány účelně a efektivně. Soud proto druhý okruh žalobních námitek neshledal důvodným.

Závěrem soud podotýká, že pokud osoba zúčastněná na řízení odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16, s tvrzením, že není povinný subjekt, soud nepovažuje tuto připomínku za relevantní. ČD v tomto případě nevystupovaly v pozici povinného subjektu, ale povinným subjektem byla příspěvková organizace hlavního města Prahy.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

Soud uvážil, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Vycházel přitom v rámci zásady dispozitivnosti správního soudnictví z žalobního návrhu žalobce, který požadoval tolíko zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný ve vztahu ke všem požadovaným informacím dle bodu 1. c. iv. žádosti znovu v kontextu Smlouvy posoudí, zda je dána výluka dle § 9 odst. 1 informačního zákona. Ve vztahu k finálním výkazům, které obsahují reálnou výši

poskytnuté kompenzace, pak bude vycházet z toho, že tyto výkazy i v neanonymizované podobě naplňují skutkovou podstatu § 9 odst. 2 informačního zákona.

O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení měl plný úspěch žalobce, a proto soud rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení 11 228 Kč do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Výše nákladů řízení o žalobě sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč [položka 18 bod 2 písm. a) sazebníku poplatků k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích] a z odměny za zastoupení advokátem, neboť žalobce původně byl v soudním řízení zastoupen. Tato odměna náleží za 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby) ve výši 3 100 Kč za úkon dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) na základě § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Dále k nákladům řízení patří i 2 režijní paušály po 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Jelikož zástupkyně žalobce byla v době zastupování žalobce plátkyní DPH, zvyšují se náklady řízení v rozsahu odměny za právní zastoupení ve smyslu § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku odpovídající této dani (21 % ze 6 800 Kč, což činí 1 428 Kč).

Osoba zúčastněná na řízení nemá na náhradu nákladů dle § 60 odst. 5 věty první s. ř. s. právo, protože jí žádné náklady v souvislosti s plněním soudem uložené povinnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 25. října 2017

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
S. K.